

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 8C/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200386
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619200386.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou, v právnej veci žalobcu: V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX proti žalovanému: H.. F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Kamilom Berešským so sídlom Farská 33, Nitra, o zaplatenie 2 800 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanému súd priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o konkrétnej sume tejto náhrady rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 13.02.2019, sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2 800 eur s príslušenstvom, titulom nesplatenej pôžičky. Podanú žalobu odôvodnil tým, že jeho právna predchodkyňa (matka) Z. R. poskytla dňa XX.XX.XXXX žalovanému pôžičku v sume 2 800 eur, na základe ústne uzavretej zmluvy a za prítomnosti svedkyne Z. J.. Pôžička bola žalovanému poskytnutá z peňažných prostriedkov, ktoré mala jeho matka uložené v banke, a pred ich odovzdaním žalovanému došlo k ich výberu. Žalobca nadobudol predmetnú pohľadávku voči žalovanému na základe zmluvy o postúpení zo dňa XX.XX.XXXX uzavretou medzi Z. R. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. Podľa žalobcu, napriek opakovaným výzvam žalovaný dlžnú sumu v lehote splatnosti pôžičky t.j. do XX.XX.XXXX nevrátil, čím sa dostal do omeškania.

2. Okresný súd Topoľčany vydal vo veci dňa 27.02.2019 platobný rozkaz č.k. 8C/8/2019-20, ktorým vyhovel podanej žalobe. V dôsledku včas podaného odporu žalovaným, bol predmetný platobný rozkaz zrušený a vo veci bolo nariadené pojednávanie.

3. Žalovaný v podanom odpore uviedol, že v prípade poskytnutia peňažnej sumy 2 800 eur zo strany právnej predchodkyne žalobcu sa nejednalo o pôžičku, ale dar a daryňa vrátenie týchto peňazí od neho nepožadovala. Žalovaný trval na tom, že medzi ním a právnou predchodkyňou žalobcu nedošlo k uzavretiu žiadnej zmluvy o pôžičke.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, vrátane zmluvy o postúpení pohľadávky, oznámenia o postúpení pohľadávky, čestného prehlásenia Z. J., výzvy na zaplatenie, písomným dokladom označeným ako „doklad o pôžičke“, potvrdenia z VÚB a.s. o výbere sumy 2 800 eur a zistil nasledovaný skutkový stav:

4.1. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že dôvodom postúpenia predmetnej pohľadávky voči žalovanému bola skutočnosť, že pôvodnej veriteľke t.j. matke žalobcu (Z. R.) sa zhoršil zdravotný stav, preto sa rozhodla postúpiť uvedenú pohľadávku na žalobcu. Z rozprávania matky žalobcu vie, že na poskytnutí pôžičky sa jeho matka so žalovaným dohodli v byte Z. J. v K., pričom predmetnú sumu si následne jeho matka vybrala z účtu v banke v I. a peniaze odovzdala v hotovosti žalovanému v sume 2 800 eur. Zároveň žalobca na pojednávaní predložil súdu aj originál listiny - dokladu o pôžičke (č.l. 33), v ktorom žalovaný svojim podpisom potvrdil že od matky žalobcu prevzal pôžičku v sume 2 800 eur, ktorú sa v uvedenom doklade zároveň zaviazal vrátiť do XX.XX.XXXX. Žalobca odmietal tvrdenie žalovaného o tom, že by tieto peniaze mala jeho matka žalovanému darovať, nakoľko oni sami nikdy nemali veľa peňazí, on v tom čase staval dom a medzi jeho matkou a žalovaným zároveň nebol žiaden taký vzťah, ktorý by odôvodňoval poskytnutie takejto finančnej sumy ako daru. Pokiaľ by sa malo jednať o dar, nemalo by potom spisovanie vyššie uvedenej listiny označenej ako doklad o pôžičke žiaden zmysel.

5. Žalovaný potvrdil, že predmetnú sumu 2 800 eur od matky žalobcu prevzal, avšak trval na tom, že sa nejednalo o pôžičku, ale o dar a preto nie je povinný uvedenú sumu vrátiť. Dôvodom darovania tejto sumy bolo podľa žalovaného to, že predtým pomohol (bližšie nešpecifikovaným spôsobom) matke žalobcu. Zároveň však žalovaný pre prípad, že by súd neprijal jeho argumentáciu ohľadom daru, a posúdil by predmetný právny vzťah ako pôžičku, vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a to s poukazom na skutočnosť že termín vrátenia resp. splatnosti pôžičky bol XX.XX.XXXX, ako to vyplýva z dokladu o pôžičke z 18.10.2011 (č.l. 33) a nie 31.12.2016 ako to tvrdí žalobca a ako sa to uvádza aj v zmluve o postúpení pohľadávok, nakoľko k žiadnej dohode medzi ním a matkou žalobcu, a ani žalobcom, o predĺžení termínu splatnosti do XX.XX.XXXXX nikdy nedošlo.

6. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania aj žalobca uviedol, že nemá žiaden doklad o tom, že by medzi jeho matkou a žalovaným došlo k dohode o predĺžení lehoty splatnosti pôžičky do XX.XX.XXXX.

7. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 4) vyplýva, že bola uzavretá medzi Z. R. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. V článku I. tejto zmluvy postupca prehlásil, že má ku dňu postúpenia voči žalovanému neuhradenú peňažnú pohľadávku v sume 2 800 eur, ktorá vznikla na základe ústnej zmluvy o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX, splatnej XX.XX.XXXX. Podľa článku II. tejto zmluvy postupca predmetnú pohľadávku postúpil žalobcovi a v článku III. sa zároveň postupca zaviazal oznámiť zmenu v osobe veriteľa pohľadávky žalovanému. Podpis postupcu (Z. R.) je na predmetnej zmluve overený R. T.. Písomným podaním označeným ako oznámenie o postúpení pohľadávok (čl. 8) postupca oznámil žalovanému vyššie špecifikované postúpenie tejto pohľadávky.

8. Písomnou výzvou zo dňa 25.10.2018 (čl. 12) žalobca vyzval žalovaného na vrátenie dlžnej sumy 2 800 eur do 7 pracovných dní od doručenia tejto výzvy, prílohou ktorej bola podľa jej obsahu aj zmluva o postúpení pohľadávky a oznámenie veriteľa o postúpení. Podľa dokladu o doručovaní bola uvedená výzva doručená žalovanému 17.12.2018 (čl.14).

9. Z potvrdenia VÚB a.s. o výbere v hotovosti zo dňa 18.10.2011 vyplýva, že v uvedený deň si pôvodná veriteľka (Z. R.) vybrala z účtu v tomto peňažnom ústave sumu 2 800 eur.

10. Z ručne písaného dokladu označeného ako „doklad o pôžičke“ zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že Z. R. dňa XX.XX.XXXX požičala žalovanému sumu 2 800 eur, ktorú vráti do XX.XX.XXXX. Predmetná listina je podpísaná aj žalovaným, pod podpisom ktorého je uvedené „prevzal“ ako aj podpisom Z. J. ako svedkyne.

11. Z čestného prehlásenia Z. J. (čl. 9) vyplýva, že menovaná bola dňa XX.XX.XXXX osobne prítomná pri poskytnutí pôžičky veriteľkou Z. R. žalovanému, ako dlžníkovi, v sume 2 800 eur na dobu do 31.12.2016 a predmetnú sumu veriteľka odovzdala osobne v hotovosti žalovanému v mieste bydliska Z. J., ktorej podpis na tomto čestnom prehlásení je úradne osvedčený Q. K.. K uvedenému čestnému prehláseniu v časti týkajúceho sa dátumu splatnosti pôžičky, súd považuje za potrebné uviesť, že je v rozpore s dokladom, ktorý menovaná podpísala priamo XX.XX.XXXX t.j. v čase poskytnutia pôžičky (č.l. 33), kde sa ako dátum jej splatnosti uvádza XX.XX.XXXX. Súdu sa potom v tejto časti javí uvedené čestné vyhlásenie ako „prispôsobené“ ohľadom dátumu splatnosti pôžičky, s cieľom vyvolať zdanie neuplynutia premlčacej doby uvedeného peňažného plnenia, a možnosti jeho súdneho vymáhania.

12. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

13. Z citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka vyplýva, že pre uzavretie zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, keďže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne, alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu tejto dohody je, okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peniaze). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (rozhodnutie NS SR 3Cdo/325/2009) a to, aj keby všetky náležitosti tohto právneho úkonu, vrátane náležitostí vôle, boli dané. V prejednávanej veci bolo preto pre posúdenie otázky platnosti zmluvy o pôžičke nevyhnutné zistiť, či došlo k jej poskytnutiu - odovzdaniu peňazí. Skutočnosť poskytnutia pôžičky v konaní vždy preukazuje veriteľ, v prejednávanej veci žalobca.

14. Vzhľadom na ustálenú právnu teóriu a súdnu prax, súd zároveň poukazuje na to, že sporové súdne konanie je ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy, je vecou strán sporu. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké dôsledky postihujú i tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no vyhodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť týchto skutkových tvrdení. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania.

15. Predmetom tohto konania bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 2 800 eur s príslušenstvom voči žalovanému, na základe ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke, o ktorej skutočnosti bol následne veriteľkou, žalovaným ako aj svedkyňou Z. J. spísaný aj písomný doklad (č.l. 33) v ktorom žalovaný potvrdil prevzatie predmetnej sumy 2800 eur ako aj to, že uvedenú sumu vráti do XX.XX.XXXX. Z uvedeného tak jednoznačne vyplýva osoba veriteľa a dlžníka, predmet pôžičky ako aj termín jej splatnosti. Vo svetle vyššie opísaných skutočností sa obrana žalovaného v časti, v ktorej tvrdil, že v prípade uvedenej peňažnej sumy 2 800 eur, ktoré prevzal od matky žalobcu, sa jednalo o dar a nie pôžičku, nejaví ako presvedčivá a dôveryhodná. V spore nebol preukázaný žiaden rozumný dôvod a ani vôľa matky žalobcu poskytnúť tieto peniaze žalovanému ako dar, a uvedené tvrdenie je v priamom rozpore s obsahom písomného dokladu z XX.XX.XXXX, ktorý podpísal aj samotný žalovaný a v ktorom sa jednoznačne uvádza pôžička a nie dar, vrátane dátumu jej splatnosti t.j. XX.XX.XXXX. Že sa jednalo o pôžičku, následne vyplýva aj z čestného prehlásenia Z. J.. Súd preto predmetný právny vzťah posúdil ako právny vzťah z platne uzatvorenej zmluvy o pôžičke ústnou formou medzi matkou žalobcu a žalovaným, o ktorej skutočnosti bol zároveň spísaný aj písomný doklad (č.l. 33).

16. Nakoľko však žalovaný v spore vzniesol zároveň námietku premlčania uplatneného nároku, bol súd povinný sa s touto námietkou vysporiadať.

17. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

18. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Premlčaním sa rozumie márne uplynutie doby stanovenej v zákone pre vykonanie práva; znamená výrazné oslabenie subjektívneho práva účastníka, nakoľko premlčaním síce jeho nárok nezaniká, nemôže byť však súdom priznaný, ak povinný pred súdom čelí uplatnenému právu námietkou premlčania. Nárok oprávneného účastníka trvá aj naďalej, stáva sa však prostredníctvom súdu nevymáhateľným. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon, a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán. Jedinú výnimku pripúšťa § 401 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý však v

tomto prípade nemožno aplikovať, keďže sa jedná o občianskoprávny spor, podliehajúci právnej úprave Občianskeho zákonníka.

20. Z vykonaného dokazovania súd uzavrel, že splatnosť predmetnej pôžičky bola jej účastníkmi jednoznačne dohodnutá na XX.XX.XXXX (súd poukazuje na body 7. a 11. tohto odôvodnenia) a od uvedeného dátumu tak plynula trojročná premlčacia doba uvedeného nároku, ktorá uplynula dňa XX.XX.XXXX. Žaloba žalobcu bola súdu doručená až dňa 13.02.2019 t. j. po uplynutí premlčacej doby. Žalovaným vznesenú námietku premlčania tak súd vyhodnotil ako dôvodnú a preto nemohol premlčaný nárok žalobcovi priznať, čo viedlo k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu.

21. V spore úspešnému žalovanému súd priznal v zmysle § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi s tým, že o konkrétnej sume tejto náhrady rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.